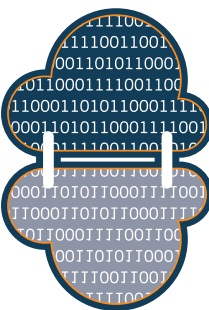

ES duomenų apsaugos reforma: *geresnės taisyklės Europos įmonėms*

2018 m. gegužė

2018 m. gegužės 25 d. įsigaliosiantis ES bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (BDAR) leis įmonėms lengviau vykdyti veiklą visoje ES. Reforma padės įmonėms visapusiškai pasinaudoti skaitmenine ekonomika ES skaitmeninėje bendrojoje rinkoje.

Vienas duomenų rinkinys, viena atsakinga institucija ir vienas aiškinimas visoje ES

Iki šiol ES veikiančios įmonės turėjo laikytis 28 skirtingų duomenų apsaugos įstatymų. Daugeliui įmonių, norinčių patekti į naujas rinkas, toks susiskaldymas tapo daug kainuojančia administracine našta.

Naujasis reglamentas sumažins biurokratiją, pavyzdžiui, apie tvarkomus duomenis įmonės nebeturės pranešti skirtingoms duomenų apsaugos institucijoms.

Vienodos taisyklės bus taikomos ir ES įsisteigusioms įmonėms, ir įmonėms, įsisteigusioms ES nepriklausančiose šalyse. ES duomenų apsaugos taisyklių turės laikytis visos įmonės, kurios tvarko ES įsikūrusių asmenų asmens duomenis ir siūlo savo paslaugas arba prekes.

1 PAVYZDYS

Viena ES, vienas duomenų apsaugos teisės aktas: lengvesnė įmonių plėtra užsienyje

Iki Bendrojo duomenų apsaugos reglamento

Nedidelė reklamos agentūra nori plėstis iš Prancūzijos į Vokietiją. Šiandien jos duomenų tvarkymo veiklai Vokietijoje yra taikomos atskiros taisyklės, todėl ji turi tvarkyti reikalus su papildomu reguliuotoju. Tai taip pat reiškia įvairias papildomas išlaidas: nuo teisinių konsultacijų iki verslo modelių koregavimo ir mokesčių už pranešimą apie duomenų tvarkymą. Šios išlaidos gali greitai nusverti naujos rinkos naudą.

Įsigaliojus Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui

Įmonėms, kurios plečiasi į kitas ES šalis, bus taikomos tos pačios taisyklės. Taigi, nebus jokių papildomų išlaidų, susijusių su teisinėmis konsultacijomis, ir jokių pranešimo mokesčių, nes nebėra pranešimo prievolės. Plėtra visoje ES tapo pigesnė.

Nauda mažesnėms įmonėms

Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu siekiama panaikinti perdėtus administracinius reikalavimus, dėl kurių mažesnėms įmonėms gali būti užkraunama per didelė našta.

Antai įmonės, kuriose dirba mažiau kaip 250 darbuotojų, neprivalo saugoti duomenų tvarkymo veiklos įrašų, išskyrus atvejus, kai duomenų tvarkymas yra reguliarus, gali kilti pavojus asmenų teisėms ir laisvėms arba tvarkomi neskelbtini ar teistumo duomenys.

Daugeliui mažųjų ir vidutinių įmonių naudinga ir tai, kad jos neprivalo skirti už duomenų apsaugą atsakingo darbuotojo, jei nevykdo duomenų apsaugai ypatingą pavojų keliančios veiklos, pavyzdžiui, dideliu mastu tvarko neskelbtinus duomenis. Bet net ir tos, kurios privalo skirti už duomenų apsaugą atsakingą darbuotoją, užuot jį įdarbinusios visu etatu gali sutaupyti lėšų skirdamos kvalifikuotą *ad hoc* konsultantą.

Inovacijų skatinimas

Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu įmonėms sudaromos pakankamai lanksčios sąlygos naujoviškai naudoti didelį duomenų kiekį kartu saugant pagrindines asmenų teises.

Vienas svarbiausių šiuo metu veiklos principų yra pritaikytoji duomenų apsauga, t. y. duomenų apsaugos priemonių integravimas į produktus ir paslaugas nuo pat jų kūrimo pradžios. Taip įmonės skatinamos diegti naujoves ir rasti naujų idėjų, būdų ir technologijų, kaip saugoti asmens duomenis.

2 PAVYZDYS

Išmanusis automobilis

Duomenų apsaugos taisyklės žengia koją kojon su naujoviškomis, pažangiomis technologijomis, kaip antai susietųjų automobilių. Tokioje transporto priemonėje įrengta technologija grindžiama keitimusi duomenimis, be kita ko, ir asmens. Antai, įvykus avarijai, iš automobilių, kuriuose įrengta europinė pagalbos iškvietos sistema „eCall“, automatiškai skambinama artimiausiam pagalbos centrui ir jam pateikiami automobilių buvimo vietos duomenys. Bendrajame duomenų apsaugos reglamente nustatytos bendros duomenų apsaugos taisyklės sudaro sąlygas lengvai ir greitai siųsti reikiamus duomenis pagalbos tarnyboms ir padės išgelbėti žmonių.

Svarbiausia – vartotojų pasitikėjimas, įskaitant internete

Privatumas internete – neįkainojamas vartotojams. Tos įmonės, kurios nesugeba užtikrinti pakankamos asmens duomenų apsaugos, gali prarasti jų pasitikėjimą. Tačiau pasitikėjimas būtinas, kad atsirastų daug naujų verslo modelių, o vartotojai imtų naudoti naujus internetinius produktus ir paslaugas.

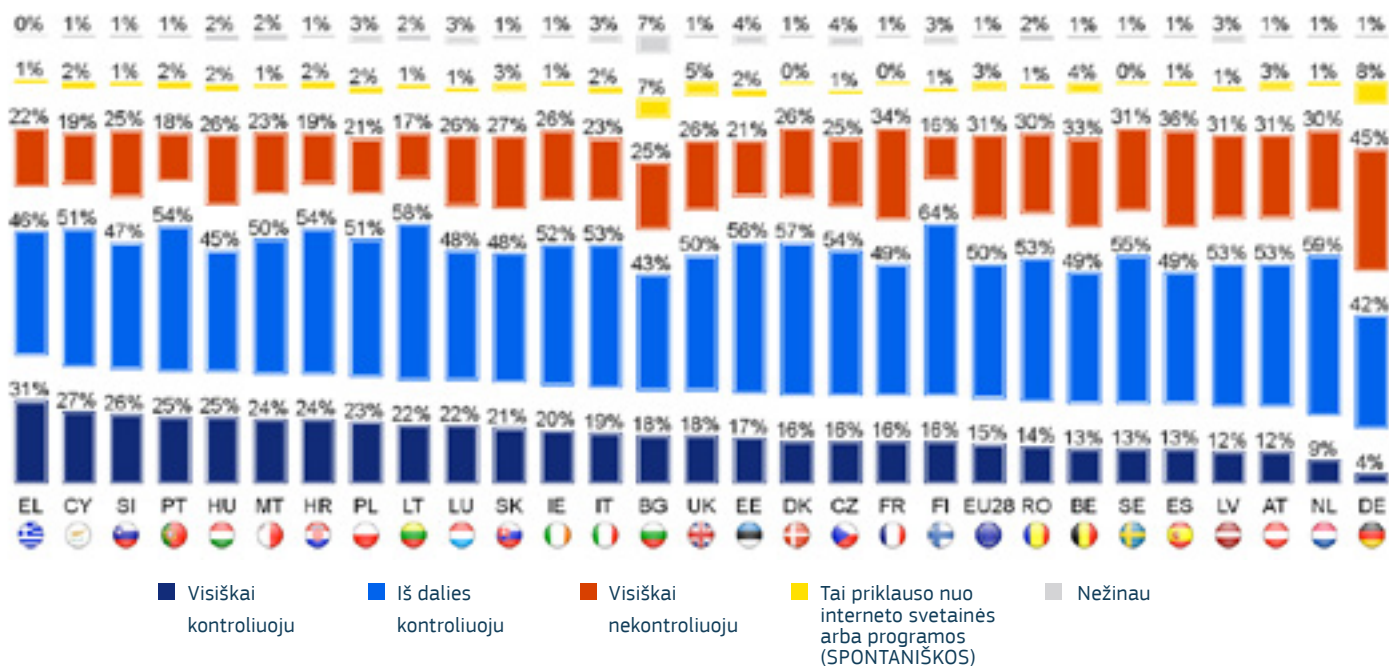
Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu sprendžiami piliečiams susirūpinimą keliantys klausimai, o įmonėms padedama atgauti vartotojų pasitikėjimą.

Reglamentu piliečiams suteikiama teisių labiau kontroliuoti savo asmens duomenis, pavyzdžiui, teisė būti informuotiems, teisė susipažinti su savo duomenimis ir teisė perduoti vieno paslaugų teikėjo turimus asmens duomenis kitam. Tai, kad vieno paslaugų teikėjo turimus asmens duomenis galima perduoti kitam, reiškia, kad nuo šiol startuoliai ir mažesnės įmonės gali patekti į duomenų rinkas, kuriose kadaise dominavo interneto gigantai.

“Daugiau nei 90 proc. europiečių teigia norintys vienodų teisių į duomenų apsaugą visose ES šalyse. 8 iš 10 žmonių mano, kad jie negali visapusiškai kontroliuoti savo asmens duomenų”

(2015 m. „Eurobarometro“ apklausa)

QB4. Kiek, Jūsų manymu, kontroliuojate informaciją, kurią pateikiate internete, pvz., ar galite koreguoti, keisti arba trinti šią informaciją?

Pagrindas: apklausos dalyviai, kurie pateikė asmeninę informaciją internete (n=19,430 28 ES šalyse)

Lengvesnis tarptautinių duomenų srautų valdymas

Bendrajame duomenų apsaugos reglamente išaiškinamos sąlygos, kuriomis įmonė gali perduoti europiečių asmens duomenis ES nepriklausančioms šalims ir kartu garantuoti aukštą į užsienį perduodamų duomenų apsaugos lygį.

Naujosiomis taisyklėmis įmonėms suteikiama daugiau galimybių naudotis esamomis priemonėmis, kaip antai standartinėmis sutarčių sąlygomis ir įmonei privalomomis taisyklėmis, ir panaikinamas reikalavimas iš anksto informuoti duomenų apsaugos institucijas, taip sumažinant biurokratiją. Jose taip pat pristatomos naujos tarptautiniams duomenų perdavimams skirtos priemonės, kaip antai elgesio kodeksai ir sertifikavimo mechanizmai (privatumo apsaugos ženklai ir žymos).

3 PAVYZDYS

Nauda piliečiams, nauda įmonėms

Iki Bendrojo duomenų apsaugos reglamento

Naujai internetinei socialinės žiniasklaidos įmonei sunkiai sekasi įsibėgėti, nes ji tiesiog negali varžytis su rinkoje dominuojančiais dideliais rinkos dalyviais. Kaskart, kai klientas nori pakeisti paslaugų teikėją, jis turi pateikti visus asmens duomenis, kuriuos jau pateikė savo dabartiniam paslaugų teikėjui. Sužinoję, kad gali tecti pradėti viską iš naujo, daugelis potencialių klientų mano, kad būtų lengviau likti su vienu iš įsitvirtinusių paslaugų teikėjų.

Įsigaliojus Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui

Naudodamiesi Bendroju duomenų apsaugos reglamentu suteikiama teise į duomenų perkeliamumą potencialūs vartotojai gali lengviau vieno paslaugų teikėjo turimus asmens duomenis perduoti kitam. Taip rinkos senbuvės skatinamos konkuruoti, o naujokės – įsilieti į rinką.

SUŽINOKITE DAUGIAU APIE TAISYKLIŲ POVEIKĮ VERSLUI

europa.eu/dataprotection

SUSISIEKITE SU SAVO NACIONALINE DUOMENŲ APSAUGOS INSTITUCIJA

ec.europa.eu/justice/data-protection/bodies/authorities/index_en.htm

Leidinių biuras

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2018.
© Europos Sąjunga, 2018.
Pakartotinai naudoti leidžiama nurodžius šaltinį.

Print

ISBN 978-92-79-86380-6
doi:10.2775/2182
NA-04-18-512-LT-C

PDF

ISBN 978-92-79-86390-5
doi:10.2775/429712
NA-04-18-512-LT-N